

رنگ و روغن روی بوم، 96×151، موزه هنرهای زیبا، مجموعه سعدآباد

«پژوهشگر: مرضیه السادات باشتنی»

معرفی اثر: "غروب" سبک نوگرا

هنرمند: فریده لاشانی (سبک نوگرا) 1391-1323

بیوگرافی

نقاش، نویسنده و مترجم

استادان فریده لاشانی:

- جعفر پنگر

- وارطان در خیابان منوچهری و فروشنده تابلو

-مدت دو سال در کارخانه Reidel در تیروول، اتریش به طراحی کریستال پرداخت.

-تحصیل در مدرسه مونیخ آلمان برای دوره مترجمی

- برخی از طرح‌هایش در استودیو روزنتال بر روی گلدان‌های چینی پیاده شده است.

لاشایی همراه با هنرمندان شاخصی همچون گیزلا وارگا سینایی و فرح اصولی «گروه دنا» را بنیان نهاد. گروهی متشکل از زنان هنرمند ایرانی که با هدف ارائه مستقل آثارشان در سال 1380 تأسیس شد و طی فعالیت شش‌ساله‌اش آثار بسیاری از زنان هنرمند ایرانی را در داخل کشور و عرصه‌های بین‌المللی به نمایش درآورد.

اولین حضور او در حراج‌ها، به بهمن ماه سال 1385 (فوریه 2007) و خانه حراج کریستیز باز می‌گردد. آثار او بیش از 70 مرتبه در حراج‌های داخلی و خارجی شرکت کرده و در حدود 77 درصد آثارش در حراج‌های بین‌المللی به فروش رفته است.

لاشایی آثاری نیز در زمینه چیدمان ویدئویی و انیمیشن خلق کرد و از زنان هنرمند پیشرو در آزمودن رسانه‌های مختلف در هنر بود. این ویدئوآرت‌ها ترکیبی از نقاشی‌های انتزاعی وی با تصاویری واقع‌گرایانه بود.

وی علاوه بر نقاشی در زمینه نویسندگی و مترجمی نیز خوش درخشیده است. اولین رمان چاپ‌شده او «شال بامو» نام داشت که نوعی زندگینامه است در قالب رمان و گوشه‌ای از تاریخ اجتماعی ایران، از زمان جنگ ایران و عراق را نیز نشان می‌دهد. از دیگر آثارش می‌توان به ترجمه نواهای شبانه ناتالیا گینزبورگ و گل‌های هیروشیما از ادیتا موریس اشاره کرد. همچنین در حوزه ترجمه، آثاری همچون «زن نیک سچوان» از برتولت برشت و «گل‌های هیروشما» از ادیتا موریس را به فارسی بازگرداند.

ویژگی آثار

لاشایی، عموماً نقاشی اکسپرسیونیست است با رگه‌هایی بسیار قوی از خیالی انتزاعی؛ چنان که گاه کارهایش، به ویژه در دوره‌هایی در سه دهه گذشته به سوررئالیسم پهلو می‌زنند. رنگ در آثار او اهمیت به‌سزایی دارد. رنگ‌های اغراق شده‌ای که در کنتراستی شدید کنار هم نشسته‌اند و خطوط بی‌قرار و بی‌تاب مهم‌ترین ویژگی‌های تابلوهای فریده لاشایی هستند. طبیعت بیش از هر چیز دیگر در کارهای فریده لاشایی حضور دارد طبیعتی مدرن که از جنس بازنمایی نیست: طبیعت بی‌جان، گل‌ها، ابرها و درخت‌ها. درخت عنصری همیشگی و تکرار شونده، که با وجود تکرار در هر تابلویی جلوه خاص خود را دارد و دیگرگونه است. طبیعت در اینجا بازنمایی نمی‌گردد بلکه طبیعتی انتزاعی و واسطه‌ای برای بیان درونیات هنرمند است. همان‌طور که خودش در گفتگویی با احمدرضا دالوند، درباره ارتباط با طبیعت گفته بود: «طبیعت حس اولیه و اساس زندگی و شور هستی را در من برمی‌انگیزد و بدین ترتیب با عناصر درونی خود ارتباط برقرار می‌کنم.» این نوع نگرش به طبیعت را می‌توان در سنت منظره‌نگاری شرق دور مشاهده کرد اما لاشایی این نگاه را با بیانی نوین به تصویر کشیده است. البته نگاه اجتماعی و سیاسی هنرمند نیز گاهی در این طبیعت منعکس می‌شود و به خلق تصاویری تاریک و تلخ از طبیعت منجر می‌شود.

ویژگی دیگر آثار لاشایی استفاده از رنگ‌های ضخیم است که با ضرب قلم‌های سریع و کنتراست شدید در کنار خطوط پر هیجان و لجام گسیخته قرار می‌دهد و بالاخص در آثاری که بعد از دهه شصت آفریده است، مشاهده می‌شود. با این حال هیچ‌مرز روشنی میان خطوط و لکه رنگ‌ها دیده نمی‌شود و بسیاری از آثار او بر روی سطح خالی بوم به تصویر درآمده‌اند. لطافت در عین جسارت در آثار او موج می‌زند.